

WIZYONERSTWO SPOŁECZNE

Biblioteka Jagiellońska

Kraków, ul. Św. Anny 12.

Organ Polskiej Partji Socjalistycznej.

Pismo polityczne, społeczne, rolnicze i oświatowe. — Wychodzi w każdy czwartek z datą niedzieli.

Prenumerata na kwartał 3— zł.
— Konto Polskiej Pocztowej Kasy Oszczędności Nr. 148.338. —
Wydawca: Okręgowy Komitet P. P. S. w Białej.

Numer pojed.
wszędzie
30 groszy

Adres Redakcji i Administracji oraz Biura bezpłatnej porady prawnej
Biała, ul. Komorowicka 4.
Nr. telefonu 1055. Godziny przyjęć od 3 do 6 popołudniu.

Nr. 40.

Biała, dnia 9 listopada 1930 r.

Rok XIII.

Czyś spełnił — jako chłop lub robotnik
— swój obowiązek wobec swojej listy nr.

7.

Czyś zaagitował wśród znajomych? —
Czyś rozdał ulotki lub numerki? Czyś wy-
jaśnił znajomym znaczenie obecnych wy-
borów? Czyś objaśnił im, że nie potrze-
bują się niczego bać?

Jeśli swego obowiązku jeszcze nie speł-
niłeś,

uczyn to natychmiast!

Objaśnij wszystkim, że w ostatniej
chwili mogą być puszczone w obieg

sensacyjne plotki

mające na celu szkodę dla naszej listy.

Nie wierzyć niczemu! Twardo stać przy
liście numer

7.

Dwójki i Trójki w okręgu naszym wo-
góle niema. Na żydowską i niemiecką listę
burżuazyjną niech sobie głośnie burżuazja!
Na komunizującą listę „Lewicy“ szkoda na-
wet 1 głosu, bo ta lista do mandatu nie
dojdzie. Endecka 4-ka i chadecka 19-stka
są unieważnione.

Wszystkie więc głosy opozycyjne winny
być oddane na listę **Centrolewu** numer

7.

Pamiętać, że kartki z numerami muszą
być białe, nie przeświecające! Bez znaków,
linij itp. Wystrzegac się fałszywych sióde-
mek, które mogą być puszczone w obieg.

**Robotniku i chłopie! Spełnij do
końca obowiązek wobec naszej listy**

7.

Uroczysty obchód

zostanie niebawem zorganizowany przez Centro-
lew w Białej, celem uczczenia

**10-tej rocznicy odparcia
bolszewików**

w r. 1920.

W obchodzie weźmie także udział

Chór T.U.R-a w Białej.

Obywatele! Towarzysze! Gotujcie się do
obchodu! W uroczystościach urzędowych udziału
nie weźmiemy ze znanych powodów. Ale tem
goręcej zabieramy się do własnego obchodu!

Obecnie wielu działaczy roku 20-go siedzi
w twierdzy i w więzieniach.

Nasz obchód będzie zarazem świętem demo-
kracji, bo to dzięki demokracji odparliśmy wroga
w r. 1920!

Dzień, lokal i godzina zostaną podane.

Skonfiskowano.

Skonfiskowano.

Zaduszki socjalistyczne.

Minęły dni zaduszne. Każdy z nas —
na cmentarzu lub w domu — wspominał
swych najbliższych, których już niema.

A Partja, w tej ciężkiej chwili swego
rozwoju, przypomina sławne imiona swych
zasłużonych bojowników, którzy zginęli w
ostatnich czasach lub dawniej, w walkach
o niepodległość, demokrację i socjalizm:

Tow. **Okrzeję,**
Tow. **Mireckiego,**
Tow. **Perla,**
Tow. p. **Napiórkowskiego,**
Tow. **Misiółka,**
Tow. **Englisza**

i wielu, wielu innych, którzy zginęli czy to
w akcji bojowej podczas walki z caratem,
czy to w obronie przed najazdem bolszewi-
ckim, czy to w codziennym ofiarnym znoju
pracy partyjnej!

Cześć ich pamięci!

Chwała ich czynom i zasługom!

Unieważnienie list.

Ze wszystkich stron Polski nadchodzą wiado-
mości o masowym unieważnianiu list Centro-
lewu pod wszelkimi możliwymi pozorami. Jest
to naturalnie najprostszym sposobem „zwyciężyć“ (dla
sanacji). Skoro przeciwnika niema — zwycięstwo
jest łatwe...

Przedewszystkiem unieważnia się takie listy
Centrolewu, których zwycięstwo całkowite jest
pewne, np. Kraków-Chrzanów, Kalisz, Ciecha-
nów, Koło. Tu Centrolew, jak pokazuje rok
28, zabrałyby wszystkie lub prawie wszystkie
mandaty.

Dalej się unieważnia takie listy Centrolewu,
które przeszkadzają wysoko postawionym Bebe-
kom do kandydowania — tak np. w Sączu kandy-

duje Walery Sławek, a w Kole wicemin. Pie-racki.

W chwili, gdy piszemy, są unieważnione następujące listy Centrolewu:

- 1) Okręg Nr. 6 Grodno.
- 2) Okręg Nr. 3 Siedlce.
- 3) Okręg Nr. 16 Kalisz.
- 4) Okręg Nr. 24 Łuków.
- 5) Okręg Nr. 26 Lublin.
- 6) Okręg Nr. 42 Kraków powiat.
- 7) Okręg Nr. 44 Nowy Sącz.
- 8) Okręg Nr. 47 Rzeszów.
- 9) Okręg Nr. 53 Stanisławów.
- 10) Okręg Nr. 54 Tarnopol.
- 11) Okręg Nr. 64 Święciany.
- 12) Okręg Nr. 61 Nowogródek.
- 13) Okręg Nr. 59 Brześć nad Bugiem.

W ten sposób Centrolew traci kilkadziesiąt mandatów.

Mimo to wszystko większości BB. jeszcze nie widać!!

W naszym okręgu (43) sanacja też starała się unieważnić Centrolew, ale się nie udało. Natomiast unieważniono listę endecką (4) i chadecką (19).

W ten sposób bój wyborczy w naszym okręgu będzie między 7-ką chłopsko-robotniczą a jedynką sanacyjną!

Po procesie tow. Kwapińskiego.

ROK TWIERDZY...

Wiadomość o tem, że tow. Kwapiński został za mowę (przed rokiem) w Olkuszku skazany na 1 rok twierdzy wywarła piorunujące wrażenie w kraju... oczywiście przedewszystkiem wśród chłopów i robotników.

Nie przysporzy ten wyrok sympatii kołom sanacyjnym, — o nie!...

Tow. Kwapiński był skazany na śmierć za Polskę; był 10 lat w katordze za Polskę. Teraz zaś w Polsce znowu idzie do twierdzy.

Obrońca mecenas Berenson zaczął swą mowę od słów:

„Tragedją Kwapińskiego jest to, że oto sądzony jest w Sosnowcu, właśnie tutaj gdzie oddawał swe młode życie i krew swoją w walce o Niepodległość. Tragedją jego jest, że siedzi w więzieniu w pobliżu Będzina, gdzie był ongiś zbity na miazgę przez carskich slugusów.“

Tow. Kwapiński zabrał głos w „ostatnim słowie oskarżonego“. Powiedział krótko a dobitnie...

„Ostatnie słowo“ tow. Jana Kwapińskiego.

Kardynalną sprawą dla mnie jest to, czy sąd ma do mnie zaufanie. Nie uchylałem się od odpowiedzialności, ale tragedją było przysłuchiwanie się dzisiejszym oskarżeniom.

W każdym innym państwie znalazłby się prokurator, któryby nie dał pomiciać Konstytucją, a ja patrzeć musiałem jak w Polsce traktowano Konstytucję jako szmatę.

Poprzez moje życie dzwoniły łańcuchy przez długie lata. Żyłem, jak warjat z myślą jedyną, że Polska będzie Niepodległa. Kiedyś, gdy byłem w więzieniu w Piotrkowie, w r. 1907, dozorca nie pozwalał mi wyglądać oknem. Powiedziałem mu: niech mi nie zabrania, bo może przyjdzie kiedyś dzień, gdy wrócę tu jako „gubernator“ Polski. I wróciłem do tego więzienia jako inspektor administracyjny ministerstwa spraw wewnętrznych, a dziś znowu jestem więźniem w polskim więzieniu.

Nie proszę Sądu o niewinność mnie, bo to jest kwestją sumienia sędziowskiego.

Gdy mnie aresztowano, właśnie dostałem paszport zagraniczny, bo miałem jechać do Kopenhagi na Kongres Międzynarodówki Rolnej. Było mi wstyd jako Polakowi, że nie będę tam mógł Polski reprezentować, a tam miało być rozpatrywane zaproszenie moje Międzynarodówki Rolnej do Polski.

Mam żal do pana prokuratora, że mając mnie zawsze do swej dyspozycji, mogąc mnie wezwać kiedy zechce, nocą mnie kazał wyrwać od rodziny i od pracy społecznej.

W tem miejscu przewodniczący zwraca uwagę oskarżonemu, „by się streszczał“...

Kiedyś po zamordowaniu Prezydenta Narutowicza jeden z byłych ministrów spraw wojskowych powiedział do mnie: „Gdzież jest sumienie zbiorowe, dlaczego nie zaczynacie mordów?“

Odrzekłem mu: ja tego czynić nie będę.

Mówiłem na wiecu, że będę bronił Konstytucji... a czytałem w wywiadzie niedzielnym pana Piłsudskiego...

Przewodniczący: Proszę tego nie poruszać.

My nie jesteśmy tymi, którzy chcą wstrząsnąć państwem, my bronimy prawa. Jeśli je obronimy, życie Polski zmieni się na lepsze.

Mogę wrócić z powrotem do myśłowickiego więzienia, lepiej teraz nawet jest siedzieć w więzieniu, niż patrzeć na to, co się w Polsce dzieje“.

Dobra „instrukcja“.

Jak wygląda Bebekowa „demokracja“?

Robotnik“ podaje ciekawe ustępy z „Instrukcją“ przedwyborczej BB., rozesełanej lokalnym bebekowym organizacjom.

Warto z tą „instrukcją“ się bliżej zapoznać. „Obowiązkami“ komitetów gminnych BB.

„Zbierać wiadomości, kto z opozycji i w jaki sposób agituje na wsi. Natychmiast donieść o tem do posterunku policji.“

Sledzić za zebraniem opozycji i obstawiać je swoimi pewnymi ludźmi, którzy będą mieli obowiązek rozbijania zebrań. Mniejsze zebrania rozbijać za pomocą krytyki Centrolewu czy endecji, oraz stawianie pytań. Wiece zaś rozbijać przy pomocy specjalnej organizacji“.

„Obowiązkami“ mężów zaufania BB.

1) Domowa agitacja za listą Nr. 1, ew. agitacja na małych zebraniach wiejskich i miejskich.

2) Informowanie komitetu gminnego o nastrojach wsi.

3) Informowanie komitetu gminnego, kto z opozycji i w jaki sposób prowadzi agitację na wsi.

4) Ustalenie, kto z pośród miejscowych mieszkańców jest mężem zaufania opozycji i czy i w jaki sposób prowadzi agitację. O tych agitatorach natychmiast zawiadomić miejscowy Komitet gminny, a oprócz tego starać się przekonać męża zaufania opozycji, aby zaniechał agitacji. Najlepiej go zastraszyć, że może pojechać do Brześcia.

5) Donoszenie natychmiast — konnym posłańcem — komitetowi gminnemu o pojawieniu się na wsi agitatora z opozycji, lub o zamierzeniach urządzenia zebrania.

Taka jest ta osobliwa „Instrukcja“.

Szkoda ją bliżej charakteryzować — całą nadzieją w policji i strachu.

Dobrzy „demokraci“ ci BB.! Oni też — za „ludem“!

Głosujmy wszyscy na 7.

WYBORY.

Zwracamy uwagę, że przy wyborach do Sejmu w Warszawie 16 bm. na Śląsku niema naszej centrolewowej siódemki (jak w okręgu Białsko-Żywieckim Nr. 43).

Wobec tego wyborcy okręgu Bielsko-Cieszyńskiego głosują na listę bloku socjalistycznego

numer **22.**

Aż oko zbieleje.

Tam, gdzie się nie udało list Centrolewu unieważnić, przygotowuje się na zakończenie sezonu przedwyborczego nowe jakieś sztuczki. Albowiem, mimo teroru i unieważniania, „300 mandatów“ sanacyjnych jeszcze nie widać...

Sanacja musi jeszcze coś wymyśleć, — powiada prasa opozycyjna. W swoim czasie donoszono o „poufnym“ komunikacie „Iskry“, która ostrzegła swoich, że zająd pewne pociągnięcia, o których narazie mówić nie można i które nie dla wszystkich będą narazie zrozumiałe, ale których ostatecznym celem będzie wygranie wyborów. Do tej „instrukcji“ dochodzą ciągle rozmaite pogłoski o jakichś wydarzeniach, od których ludzom „włosy dębem staną na głowie“ i „oko zbieleje“.

Może coś z tym dębem i okiem będzie, a może są to zwyczajne dywersyjne pogłoski. Nie będziemy się zajmowali dociekaniem na ten temat, ani rejestrować w tej chwili wszystkich „tricków“ w rodzaju np. jawnego głosowania pracowników państwowych. Niewiele nas też obchodzi finał wyborczy, który pewne czynniki chcą urządzić z uroczystości 11 listopada.

Uprzedzając opinię publiczną o możliwości rozmaitych „kawałów“, stwierdzamy, że zachowanie się społeczeństwa wobec nich będzie próbą ogniomą jego dojrzałości politycznej.

Do tych słów warszawskiej prasy dodamy tylko: spokoju! nerwy mieć w pogotowiu! żad-

Do inwalidów!

Jak mają głosować inwalidzi w naszym okręgu?

Wojewódzki inwalidzki Komitet wyborczy wydał do wszystkich zarządów, miejscowych związku inwalidów następujący okólnik:

„Na podstawie uchwały Zarządu Głównego ZIW. RP. w Warszawie, utworzone zostały w Polsce Inwalidzkie Komitety Wyborcze, które mają na celu popieranie akcji wyborczej w tym kierunku, by do przyszłego Sejmu wprowadzić jaknajwięcej znanych działaczy inwalidzkich.

Komitety takie na terenie Rzeczypospolitej z wyłączeniem Okręgu wyborczego Nr. 43 (Biała, Żywiec, Wadowice, Myślenice, Maków i Nowy Targ) współdziałała z Bezpartyjnym Blokiem Współpracy z Rządem. Natomiast w okręgu wyborczym Nr. 43 wszystkim Zarządom Kół i Grup ZIW. RP. zalecamy popieranie i głosowanie na listę kandydatów w tymże okręgu wystawioną, na której figurować będzie nazwisko b. posła kol. Antoniego Pajaka.

Wydział Wykonawczy Zarządu Głównego ZIW. RP. oraz Główny Inwalidzki Komitet Wyborczy zajął takie stanowisko jedynie dlatego, że kol. A. Pajak

1) pracuje w Związku Inwalidów Wojennych Rzplitej od chwili jego założenia,

2) przestrzegał i przestrzega stale i na każdym miejscu apolityczności Związku Inwalidów Wojennych Rzplitej,

3) jako wiceprezes Związku Inwalidów Wojennych Rzplitej i jako b. poseł na Sejm, w ostatnich kilku latach dał dowód, że los ofiar wojny nie jest mu obojętny i dzielnie oraz skutecznie bronił praw inwalidzkich na terenie Sejmu, ponadto jest cały szereg spraw, które kol. A. Pajak załatwił pomyślnie na rzecz ofiar wojny, zatem obowiązkiem inwalidów wojennych jest, by kol. Pajak ponownie wszedł do przyszłego Sejmu i w dalszym ciągu ich losem się zajmował“.

Wojewódzki Inwalidzki Komitet Wyborczy:

Sekretarz: Przewodniczący:
(—) Andrzej Pełech. (—) Kazimierz Piasecki.

Wiceprzewodniczący:

(—) Jan Łobodziński.

Członkowie Komitetu:

(—) Alojzy Sidelko. (—) Kazimierz Zarębski.

Przewodniczący Zarządu Wojewódz.

ZIW. RP. Kraków.

(—) Dr. St. Prostack.

nym nowym sensacjom nie wierzyć, chociażby z piekielnej kuchni dywersyjnej wyszły nie wiedzieć jakie fałszy i humbugi!

Pożyczka czy wyprzedaż?

BB. stara się przed wyborami rozprowadzać różne korzystne dla siebie pogłoski.

Ukazał się w pismach komunikat jednej z agencji, używanej często do różnych inspiracji. Komunikat zawiera doniesienie o masowych zgłoszeniach pożyczkowych w Polsce od różnych kapitalistów zagranicznych.

Zapytany przez „Gazetę Warsz.“ w tej sprawie jeden z przedstawicieli polskich sfer finansowych udzielił następującej opinii:

Jestem zdziwiony tym komunikatem, bo w ostatnich dniach nie zaszło nic nowego w tej dziedzinie. O żadnych konkretnych rokowaniach pożyczkowych niema mowy. Jedno w tych pogłoskach jest prawdziwe, to mianowicie, że obecnie wielu kapitalistów polskich poszukuje wśród kapitalistów zagranicznych nabywców na różne pewne papiery polskie. Jest to jednak skutkiem likwidacji i ograniczenia kredytów lombardowych w bankach polskich. Kapitaliści zagraniczni interesują się tymi ofertami, bo daje im to możliwość skupienia po niskiej cenie najlepszych papierów polskich, w tem również i akcji oraz udziałów wielu przedsiębiorstw, których kursy spadły silnie z powodu restrykcji kredytowych.

Oczywiście taki „napływ“ kapitałów zagranicznych nie może być traktowany jako objaw pomyślny, gdyż jest to wyprzedaż naszego majątku.

„Zamach“.

Z więzienia został zwolniony (w Warszawie) tow. Ruskiewicz, oskarżony o sławetny „zamach“. W ten sposób w związku z zamachem został w więzieniu tylko Jagodziński.

Legenda o „zamachu“ ostatecznie pogrzebana!

Akcja wyborcza w okręgu.

Konferencja w Wadowicach.

Napad bojówki strzeleckiej!

W niedzielę, dnia 26 października 1930 r. o godz. 10-tej rano odbyła się konferencja Centrolewu (P. P. S., Wyzwolenie i Piast) w sali Domu Robotniczego w Wadowicach. Obecnych było 200 delegatów niemal ze wszystkich miejscowości i gmin powiatu wadowickiego.

Konferencję zagał ob. Fidelus, b. poseł z Wyzwolenia. Do prezydium zostali m. in. wybrani — ob. Prochowski (Piast), tow. Pękała (P. P. S.). Ogólny referat wygłosił ob. b. poseł Fidelus, omawiając obecnie ciężkie położenie gospodarce Polski oraz chłopu i robotnika, wzywając delegatów, by usilnie pracowali nad zwycięstwem wyborczym.

Następny mówca tow. Pysz zreferował znaczenie bloku pięciu stronnictw Centrolewu, jego doniosłą rolę w przyszłym życiu Polski, powody i znaczenie aresztowania byłych posłów, przywódców Centrolewu, oraz zdradziecką rolę odpadków z P. P. S., jak Mędrzaka lub wyrzuczonego za kradzież robotniczych pieniędzy Guzdkę z Wadowic, oraz wezwał chłopów i robotników do usilnej agitacji dla zwycięstwa listy Nr. 7. Raz wraz huczne oklaski były dowodem, że chłop i robotnik rozumieją daną chwilę i solidaryzują się z mowcami.

Następnym mówcą miał być ob. Mrozik z Piasta. Wtem bojówka miejscowego Strzelca z Józefem Guzdkiem i bratem jego Stanisławem usiłowała wtargnąć na salę obrad, celem udaremnienia obrad, wyważając drzwi i kopiąc naszych towarzyszy, broniących wejścia, szczególnie tow. Piotra Juhe, z czego skorzystał zastępca władzy, którym był zastępca komendanta Posterunku P. P. p. Łazarz i rozwiązał spokojnie obradującą konferencję.

W czasie najścia bojówki na konferencję był przy niej policjant gminny Cwięk, komendant Strzelca, oraz drugi policjant, którzy nie usunęli bojówki, a przeciwnie zastępca komendanta p. Łazarz zażądał wpuszczenia Guzdkę i innych na salę, tłumacząc, że niema poufnych zebrań przedwyborczych, a tylko publiczne, przeciwko czemu zaprotestował tow. Pysz i ob. Fidelus. Po odparciu napadu zażądano spisania protokołu z powodu udaremnienia spokojnego obradowania zebranych.

Przy spisywaniu protokołu zgłosiło się kilku obywateli Wadowic, że wiedzieli, iż napad był planowany i organizowany wśród strzelców wadowickich.

Po spisaniu protokołu wszyscy zgromadzeni odśpiewali pieśni „Gdy naród do boju“ i „Czerwony Sztandar“. Z okrzykiem „Niech żyje Centrolew! niech żyje zwycięstwo listy Nr. 7!“ rozeszli się spokojnie do swych wiosek z wiarą, że sanacja, która ucieka się do takich środków wybory musi przegrać.

Wielki wiec publiczny w Wilamowicach.

W niedzielę, dnia 26 października zwołany został wiec przedwyborczy „Centrolewu“ w Wilamowicach, w ogrodzie p. Rosnera, ponieważ wójt Mika sali gminnej odmówił, oświadczając, że sala jest tylko dla partii rządowej (!!!). W ostatniej chwili Starostwo w Białej wydało zakaz urządzenia wspomnianego zgromadzenia, mimo iż zgromadzenia przedwyborcze są wolne od zgłoszeń i zezwoleń władz, zaś zgromadzenia urządzane w ogrodach uważa się za zgromadzenia w zamkniętych lokalach.

Wobec odmiennie pojętej swobody i ochrony wyborów przez Starostwo w Białej. zgromadzeni chłopu i robotnicy w liczbie kilkuset osób przeszli gremjalnie do lokalu TURa w Wilamowicach, gdzie w sali, sieni i przed domem wysłuchali dwugodzinnego referatu tow. Pajaka, oraz przemówienia ob. Hofmana.

Uchwalono wśród entuzjazmu rezolucję stwierdzającą, że robotnicza i chłopska ludność okolicznych gmin głosować będzie na Nr. 7, poczem odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru“ i „Gdy naród do boju“ zgromadzenie zakończono.

Konferencja Centrolewu w Kętach.

Tego samego dnia o godz. 3-ciej popołudniu odbyła się konferencja „Centrolewu“, w sali p. Gowora (Lanckorona). Przewodniczył tow. Trojak. Przemawiali tow. Pajak, ob. Hofman z „Piasta“ i ob. Zieliński z „Wyzwolenia“. W dyskusji przemawiali tow. Zacny, tow. Haręza, tow. Masłowski, oraz kilku chłopów z okolicznych gmin. W konferencji brali udział przedstawiciele stronnictw Centrolewu ze wszystkich gmin sądowego powiatu Kęty.

Rezolucję przyjmującą referaty do wiadomości i postanawiającą, że wszyscy agitować będą

za głosowaniem na listę 7 jednogłośnie uchwalono. W czasie konferencji wznoszono okrzyki na cześć więźniów w Brześciu, na cześć jednościi chłopsko-robotniczej i na cześć kandydatów listy Nr. 7.

Na zakończenie odśpiewano „Czerwony Sztandar“ i „Gdy naród do boju“.

Zgromadzenie w Bulowicach.

W niedzielę 26 października o godz. 5-tej popołudniu odbyło się przedwyborcze zgromadzenie w sali Kółka Rolniczego w Bulowicach. Referował tow. Nowak. Rezolucję za listą Nr. 7 uchwalono. Chłopi i robotnicy w Bulowicach postanowili jednogłośnie oddać głosy w dniu 16 listopada na listę Nr. 7.

Z całego powiatu otrzymujemy wiadomości o wielkim entuzjazmie za jednością chłopsko-robotniczą, za obroną prawa i wolności, za listą kandydatów Nr. 7.

Konferencja Centrolewu w Myślenicach.

W niedzielę 25 bm. odbyła się w Myślenicach wielka konferencja Centrolewu. Nie mogliśmy dostać odpowiedniego lokalu, bo sanacja terrorem uniemożliwiła. Wobec tego musieliśmy zebrać się na krańcach miasta w lokalu Kółka Rolniczego. Przybyło do 200 delegatów z miasta i większości gmin powiatu. Bardzo wielu było piastowców. Zagał konferencję b. senator z Piasta Średniawski, stary działacz, nieugięty piastowiec, który cieszy się wielkim mirem wśród swego stronnictwa. Wskazał na wielkie znaczenie walki o Sejm, walki o demokrację dla chłopu w Polsce.

Do prezydium zostali wybrani — obb. Średniawski i Spytkowski (prezes Piasta), tow. Kącki z P. P. S. i ob. Świadek z Wyzwolenia.

Referat o sytuacji gospodarczej i politycznej przedstawił tow. b. poseł Czapiniński. Mówił bardzo obszernie o aresztowaniu posłów, o klęsce gospodarczej, o znaczeniu demokracji, o Centrolewie, o naszej liście, o polityce BB. — wśród napiętej uwagi słuchaczy. Zwłaszcza obszernie wyjaśnił, dlaczego tym razem Piast winien iść razem z socjalistami i Wyzwoleniem.

Referent postawił odpowiednią rezolucję, którą jednogłośnie uchwalono.

Ob. Świadek z Wyzwolenia uzupełnił wywody referenta.

W dyskusji przemawiali tow. Kącki, ob. Pałka z Wyzwolenia, ob. Spytkowski z Piasta.

Przewodniczącą ob. Średniawski zakończył piękną konferencję, wzywając delegatów do wziętej pracy dla dobra listy Nr. 7.

Śpiew „Gdy naród do boju“ zakończył konferencję.

Nastroj wspaniały. Wielokrotnie wybuchały okrzyki — „Niech żyją więźni!“ „Niech żyje siódemka!“

Z Żywiecczyny, Makowskiego, Andrychowskiego i Bialskiego.

W ubiegłym tygodniu odbyły się zgromadzenia w Górnej i Dolnej Kamesznicy, jakoteż w Wieprzu. Udział w zgromadzeniach bardzo liczny. Nastroj wśród chłopów zdecydowanie wrogi dla sanacji a przychylny dla Centrolewu. Na zgromadzeniach przemawiał tow. red. Piątkowski i Białożył.

Na zgromadzenie w Wieprzu, które się odbywało w sali Kółka Rolniczego za zaproszeniami przybył komendant posterunku P. P. z Węg. Górki, który po stwierdzeniu czy wszyscy obecni posiadają zaproszenia, opuścił salę. Zabrał natomiast głos miejscowy ogładacz bydła, który Centrolew nazwał Centrochlewem. Za wyrażenie to zebrani chcieli obić niefortunnego jedynkarza i dzięki tylko energicznej interwencji prezydium i tow. Piątkowskiego ocalił ogładacz bydła swą skórę. Odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru“ zakończono w podniosłym nastroju zgromadzenie.

W Kamesznicy w sali Kółka Rolniczego zebrało się kilkaset chłopów i robotników. Jeszcze przed zagajeniem stwierdzono, czy wszyscy zebrani posiadają zaproszenia, poczem tow. Białożył wezwał komendanta posterunku P. P. z Miłówki, aby opuścił salę, gdyż nie posiada zaproszenia. Wobec tego, iż komendant żądaniu temu nie chciał zadośćuczynić, tow. Piątkowski założył przeciwko takiemu postępowaniu, niezgodnemu z duchem ustawy o zgromadzeniach ostry protest.

Dobitny i treściwy referat tow. red. Piątkowskiego nagrodzili zebrani burzą oklasków. Cała sala grzmiała od okrzyków na cześć Centrolewu i listy Nr. 7.

Po zakończeniu zgromadzenia p. komendant

chcąc wykazać swą gorliwość służbową zapisał na korytarzu tow. Gołuszka Jana za to, że nie miał przy sobie zaproszenia.

W Brzuśniku urządzili wiec endecy, który się im nie powiódł, gdyż zebrani pouczyli referenta, że głosować będą tylko za Nr. 7 Centrolewu.

W Stryszawie (Makowskie) na wiecu jedynki zebrani wygwizdali referenta Skupińskiego, burmistrza z Makowa. Na zebraniu tem komisarz oświadczył zebranych, że są głupcami. Zebrani wobec tego się zapytali po co do głupich przyszłi, zaś p. Skupińskiemu przypomnieli rok 28, kiedy portki z niego zlatywały.

W Andrychowszczyźnie odbył się także cały szereg zgromadzeń, na których ludność opowiedziała się za listą Nr. 7 Centrolewu.

W Andrychowiu Be-Be zwołała zgromadzenie w dniu 26 października, na które przyjechał cały szereg mówców jedynkowych. Sala p. Hałki zapełniła się po brzegi obywatelami Andrychowa, w tem ogromna większość robotników i chłopów, zwolenników Centrolewu. Po referacie mówcy jedynkowego zabrał głos tow. R. Nowak. Panom z Bebloku zrobiło się gorąco i dlatego wyszli wzywać pomocy policji. Widząc to robotnicy i chłopu przeszli do drugiej sali, gdzie po referacie tow. R. Nowaka i innych obywateli postanowiono głosować na listę Nr. 7. W pierwszej sali pozostali tylko w małej liczbie jedynkarze w białych rękawiczkach.

W Rzykach na tłumnym wiecu chłopsko-robotniczym przemawiali tow. Bełdziński i Pękała Józef. Jakiś akademik z endecji, który próbował swój nos na zgromadzeniu wtrącić, został przez zebranych wyśmiany. Rezolucję za Centrolewem uchwalono jednogłośnie.

W Wieprzu chadecja zwołała zgromadzenie do lokalu mleczarni, na które przyjechał jakiś księżulek aż z Poznania. Chłopi i robotnicy dali mu sami odprawę i opuścili salę tak, że dobrodziej zmykał z Wieprza jak niepyszny.

Listą Centrolewu Nr. 7 ma tu pełne powodzenie.

W Bestwinie odbyło się zgromadzenie, na które przybyło kilkaset chłopów i robotników. Przemawiał tow. Rudolf Klimczak z Białej. Rezolucję protestującą przeciw uwięzieniu posłów a oświadczającą gotowość oddania głosów na listę Centrolewu Nr. 7, uchwalono jednogłośnie.

Pogróżki w Andrychowiu. W Andrychowiu niektórzy sanatorzy grożą zdemolowaniem Domu Robotniczego.

Wobec tego grupa ofiarnych towarzyszy dniem i nocą strzeże domu; ofiarność ta zasługuje na wielkie uznanie.

Bebekowe odezwy.

W naszym okręgu masowo się rozdały odezwy Bebekowe z portretem Piłsudskiego, a podpisane przez BB. województwa Krakowskiego.

Odezwa jest pusta (w treści) całkowicie. Cały argument, że był „zamach“ (?) na Piłsudskiego. Gdzie jest obecnie ten „zamach“? Gdzie jest obecnie ta błąka? Nawet sanacyjne gazetki już o nim nie piszą!

„Na szczęście dla Polski sprawcy tej ohydy zostali przez władze przed zamachem ujęci. Znajdują się w rękach sprawiedliwości i sąd Rzeczypospolitej wyda wyrok, na jaki zasłużyli ludzie, którzy zamordować chcieli Budowniczego Państwa i kraj pogрузić w odmęcie anarchji.“

Jakaż ma być odpowiedź społeczeństwa?

Naród cały musi odrzucić precz zarząd partyjnicstwa, niszczącego nasze życie publiczne, podrywające autorytet najwyższych władz państwowych, siejącego anarchję, w cieniach której czai się ponura zbrodnia.“

Skonfiskowano.

Pozatem w Żywiecczynie odbyły się jeszcze wiece w Sopotni Wielkiej i Małej oraz w Bystrej (żywieckiej); referowali tow. Piątkowski i Białożył. W Żywcu odbyła się konferencja miejska w dniu 2 bm.; referował tow. Piątkowski.

W niedzielę, dnia 2 listopada odbyły się jeszcze zgromadzenia P. P. S. w Bialskim: w Nowej-wsi u p. Adamusa i w Malcu w domu jednego towarzysza; referowali tow. Zacny i Haręza.

BB. zwołała wiec do Kęt. Sprowadzono Szy-

szkę-Bogusza. Do dyskusji nie dopuszczono nikogo, ponieważ na sali ogromna większość obecnych była przeciwna jedynie.

Charakterystyczne było odezwanie się jednego BeBeka do tow. Hareży, który oponował z miejsca referentowi. Bebek oświadczył: „szczęście, że córka twoja zdała już maturę w seminarjum“. Z tego wynika, że zemsta sanatorów przynosi się na dzieci.

Zgromadzenie zakończono okrzykiem na cześć listy Nr. 7.

W Bielanach BB. urządziła zgromadzenie pod gołym niebem, mimo że Centrolewowej grupie zakazuje się wiewać pod gołym niebem.

Z CZAŃCA

donoszą nam, że zjawił się tam na wiecu 2 bm. zdrajca Mędrzak. Zebrani wybrali na przewodniczącego tow. Trojaka. Mędrzak — biedak zdażył tylko powiedzieć: „Chcę przedstawić wam, dla czego wystąpiłem z P. P. S.“... Aż tu rozlega się grom okrzyków: „Zdrajca!“ Mędrzak ledwo zdażył drapnąć do auta...

Z SUCHEJ

donoszą, że 2-go listopada odbyła się konferencja powiatu Makowskiego. Referował tow. Bucała.

Z MYŚLENICKIEGO:

Donoszą nam z Myślenic, że sanacja urządziła tam „wystawę“, aby lepiej zaagitować za jedyneką. Przy tej sposobności pokazano wyborcom „kandydata“ Hyle. Obecnie sanacja zaangażowała do pracy wyborczej przewodników pielgrzymek religijnych (!). Taki np. „przewodnik“ Poszczyca zawitał do Trzemeśni, ale ludzie się z niego wyśmiali.

Z GODZISZKI

(Bialskie) donoszą nam o niefortunnym wiecu BB. w piątek 31 października. Przybyło aż 4 referentów. Ale ludzi zebrano tylko około 20. Kilku radców gminnych było pijanych. W końcu za rezolucją BB. głosowało dwóch, reszta się śmiała!

Z RABY WYŃEJ (Nowotarskie)

donoszą nam, że odbyła się rewizja u tow. Zięby w poszukiwaniu broni. Naturalnie, żadnej broni nie znaleziono.

Z CIĘCINY

donoszą nam, że 26 października sanacja zwołała wiec, na którym p. Szyszko-Bohusz wychwalał Piłsudskiego. Nie ośmielił się jednak przedłożyć rezolucji. Prosił tylko, aby uczczono Piłsudskiego przez powstanie. Powstała jednak czwarta część zebranych.

Powódź broszur, pism i ulotek.

Poszczególne powiaty naszego okręgu są zalane istną powodzią sanacyjnych wydawnictw. Błaga wszędzie taka, że aż do nieba śmierzdzi. Weźmy np. „Gospodarza Polskiego“ Nr. 43. Czytamy:

„Chłop domaga się głośno prawdziwej władzy dla Prezydenta Państwa, silnych rządów, pracowitego i bezpartyjnego Sejmu. Walki sejmowe obrzydły już wszystkim. Rozwiązanie trzeciego Sejmu wywołało na wsi powszechną ulgę, lud wie już dziś, jaką ma iść drogą, za kim się opowiedzieć, aby Sejm nowy był zdolny do pracy dla Państwa a nie do partyjnego pyskowania. To też zarówno mówcy, jak i kandydaci Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, idący w bój o Polskę silną i wielką na liście Nr. 1 — wszędzie witani są entuzjastycznie. Na wiecach zapadają wśród manifestacyjnych okrzyków na cześć Marszałka Piłsudskiego, jednomyślne uchwały oświadczające, że wszyscy obywatele przy tych wyborach oddadzą swe głosy Marszałkowi, t. j. na listę Nr. 1.“

Co słowo — to błaga! Lud chce nie „silnych rządów“, lecz ludowych! Sprawiedliwych! Jakże to „walki sejmowe“? Nie „walki“ sejmowe były, lecz przeszkadzanie Sejmowi w pracy ze strony sanacji. Gdzie to była „ulga“ z powodu rozwiązania Sejmu? Gdzie to BeBeki są „witani entuzjastycznie“?! Niezależnych działaczy masowo się aresztuje, aby utorować sobie drogę do ludu. A i tak lud pędzi sanatorów!

Cały okręg zalany bezdenną błagą!

Policjant gminny agitator BB. w Buczkowicach.

W dniu 30 października br. policjant gminny dostał polecenie ogłosić bębniem obowiązek zgłoszenia się 2-ch roczników do Urzędu gminnego. Sposobność tą wykorzystał do agitacji za BB., oświadczając ludziom, iż kto będzie głosował na jedynekę otrzyma zasiłek z akcji doraźnej. Widocznie p. Gacek (tak się nazywa ów policjant) zapomniał o tem, że Rada gminna nie na to uchwałała dla niego portki i buty, by agitował za jedyneką, lecz by wypełniał sumiennie swe obowiązki.

Teror w Żywieckiem.

Donoszą nam w ostatniej chwili o fali wprost nieprawdopodobnego teroru w Żywcu.

Towarzyszkę Pilarzową z Papierni, przewodniczącą organizacji zawodowej, wezwano do lokalu BB. i tam w ciągu 2 godzin osławiony p. Armałowski i ks. Gołąb namawiali ją, by wstąpiła do BB. i przewodniczyła na fabrycznym zebraniu BB. (!), inaczej wyleci z fabryki. Tow. Pilarzowa kategorycznie odrzuciła propozycję.

W chemicznej fabryce Landaua wyrzucono robotnika tow. Pudę za to, że „ośmielił się“ zabrać głos na zebraniu BB. i krytykować wywody referenta Szyszko-Bogusza.

Jednemu z naszych towarzyszy inż. Armałowski proponował rozbić TURa i przejść ze sztandarem do BB.

Należy zważyć, że powyżej wymienione fabryki są prywatne! Cóż ma BB. do prywatnych fabryk!

Ostatnie wiece.

Z powodu braku miejsca, nie możemy, niestety, szczegółowo podawać przebiegu ostatnich licznych wieców przedwyborczych, które się odbyły przeważnie 1 i 2 listopada:

BIALSKIE:

Lipnik Górny (tow. Pajak i Lukas),
Lipnik Dolny (tow. Czapiński, Pajak, Klimczak),
Szczyrk (tow. Pajak),
Buczkowice (tow. Pajak),
Wilkowice (tow. Pajak),
Pisarzowice (tow. Pajak),
Hałcnów (tow. Czapiński, Pajak i inni),
Kozy (tow. Pysz),
Bujaków (tow. Pysz, policja sprawdzała zaproszenia).

ZYWIECKIE:

Rajcza (tow. Czapiński, Piątkowski),
Przyborów (tow. Wojtyła, Kudzia, ob. Mrozik),
Jeleśnia (ob. Fidelus).

DOBCZYCKIE:

Olbrzymia konferencja w dniu 26 października. 500 delegatów, 30 gmin. Referował kandydat z Piasta ob. Garlacz, który został później aresztowany.

MYŚLENICKIE:

Suikowice. Liczne zebranie 26 października. Referował kandydat z Wyzwolenia ob. Świadek, który został później aresztowany.

Wszystkie zgromadzenia były przeważnie bezincydentów. W Lipniku byli sanatorzy, p. Nikiel próbował nawet coś tam pokrzykiwać, ale niebawem zamilkł. W Hałcnowie obok spraw wyborczych omówiono sprawy gminne. W Bujakowie policja sprawdzała legitymacje. W Rajczy sanatorzy próbowali wtargnąć do lokalu, ale się nie udało.

Korespondencje.

CZECHOWICE. Próby rozbięcia. Od dłuższego czasu tutejsi sanatorzy czynią wszystkie możliwe rzeczy, by szeregi nasze rozbić. W okresie przedwyborczym dążenie to się spotęgowało, używa się niezwykłych sztuczek, by dojść do

celu. Przekupstwo, obietnice, groźby są w ruchu. Sanatorzy uderzają przede wszystkim w ludzi słabych moralnie i chwiejnych, do zdecydowanych nie śmia ani przystąpić. Ostatnio jesteśmy świadkami, jakie represje wywiera się ze strony urzędowej (gdzie przepisy o czystości wyborów i nie wpływaniu na wynik głosowania?) na niektórych pracowników państwowych. Są to ludzie politycznie bez znaczenia i wpływu, ale dla „sanacji“ i rak ryba na bezrybiu, jak mówi stare przysłowie, więc czynią wszystko, by choć trochę zamieszania wprowadzić w nasze szeregi, bo jeśli się „pozyskało“ któregoś z nich, to naturalnie będzie się trąbić w wielkie trąby o rozbiciu itd. W rzeczywistości nastąpi tylko kompromitacja osób dających się kupić i tych którzy tak niecnym i podłym metod używają, a klasa robotnicza i chłopska pójdzie niezłomnie do celu, najwyżej szeregi jej zostaną oczyszczone z ludzi słabych i niepewnych, nienadających się do walki. W walce poznaje się najlepiej charakter ludzi, jest to egzamin, kto go niezna, nie ma u nas i tak miejsca. Życie robotnika jest stałą niesłychanie ciężką walką o prawa i byt, dlatego w szeregach klasy robotniczej jest miejsce tylko dla ludzi wypróbowanych. Jeśli elementy sprzedajne odpadną — tem lepiej. Silniejsi i więcej zwarci pójdziemy do zwycięstwa.

Ruch przedwyborczy na Śląsku.

KISIELÓW. W niedzielę, dnia 12 października br. odbyło się zgromadzenie przedwyborcze w Kisielowie, na którym referował do licznie zebranych obywateli tamtejszej gminy tow. Sum. W dyskusji zabierał głos kier. szkoły p. Pytel, zachwalając naturalnie Bebe, oraz niejaki Ledwoń imieniem Gen. Federacji Pracy, który w przemówieniu swem plótł niestworzone banialuki, przyczem zwalczał zasiłki dla bezrobotnych, które według jego zdania są popieraniem lenistwa i największym nieszczęściem dla Polski. Należytą odprawę otrzymali od tow. Suma, tak, że nie mieli więcej odwagi zabierać głosu. W końcu jednogłośnie uchwalono głosować na listę socjalistyczną.

GOLESZÓW. W środę, dnia 15 października odbyło się u nas przedwyborcze zgromadzenie. Robotnicy zebrali się tłumnie. Obszerny referat o obecnej sytuacji gospodarczej i politycznej wygłosił tow. Sum. Po omówieniu spraw wyborczych, z entuzjazmem uchwalono głosować na listę socjalistyczną.

CZECHOWICE. Konferencja przedwyborcza. W niedzielę, dnia 19 października br. odbyła się w Czechowicach konferencja przedwyborcza części powiatu Bielskiego. Obecnych było 71 delegatów z Czechowic, Dziedzic, Ligoty, Bronowa, Landeku, Hownicy, Mnicha, Chybia, Zarzeczka, Bąkowa, Zbytkowa, Drogomyśla, Zarzega. Przewodniczył tow. Ruman, protokół spisywał tow. Sum. Referat o sytuacji wyborczej wygłosił tow. h. poseł Reger.

W dyskusji zabierało głos kilkunastu towarzyszy. Omawiano wszystkie sprawy techniczne i t. p. przedwyborcze. Ułożono terminarz zebrzań

Powiatowy Związek Gospodarczy w Białej.

OGŁOSZENIE.

Wyznaczone na dzień 9 listopada 1930 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie **nie odbędzie się**, a natomiast równocześnie **zwołuje się**

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

na dzień **7. grudnia 1930 r.** t. j. w niedzielę, w lokalu realności własnej, Biała, pl. Wolności l. 2, I. piętro, o godz. 10-ej przedpołudniem

z **Porządkiem dziennym:**

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia.
2. Zmiana statutu.
3. Wybory do Rady Nadzorczej.
4. Różne.

Na zgromadzenie zaprasza się wybranych delegatów.

Biała, dnia 31 października 1930.

Zarząd Powiat. Związku Gospodarczego w Białej.

w poszczególnych gminach, oraz ustalono mężów zaufania dla komisji wyborczych. W końcu omówiono robotę dywersyjną sanacji na tut. gruncie, która atakuje słabsze moralnie i sprzedajne elementy, by wywołać w naszych szeregach zamieszanie. Wszyscy mówcy wyrażali zdanie, że lepiej będzie jeśli elementy niepewne, które klasę robotniczą mogą zdradzić w poważniejszej chwili, już obecnie odejdą. Konferencja odbyła się w bardzo poważnym nastroju. Ze złożonych sprawozdań wynika, że szeroka ludność już dokładnie poznała się na obiecankach sanacyjnych, tak, że nawet nie trzeba prowadzić przeciw niej żadnej agitacji, bo głosów tej ludności i tak nie zdobędzie. Odśpiewaniem „Czerwonego“ konferencję zakończono.

Komunikat.

Ogłasza się niniejszem, iż prawomocną uchwałą zgromadzenia T. U. R. Oddział Wilkowice w dn. 28 października br. zostali wykluczeni z szeregow T. U. R. następujący adherenci sanacji:

- 1) Górny Franciszek,
- 2) Matuszek Józef.

Równocześnie piętnuje się oszczercze kłamstwo „Ilustrowanego Kurjera Codziennego“, powtórzone przez całą prasę sanacyjną, jakoby T. U. R. z Wilkowic przeszedł wraz ze sztandarem do obozu BB. Stwierdzamy, iż T. U. R. w Wilkowicach żadnego sztandaru nie posiada i z wyjątkiem dwóch wykluczonych renegatów stoi murem pod sztandarem polskiego socjalizmu. T. U. R. Oddział Wilkowice.

Oświadczenie.

Z dnem 3/XI br. występuję ze Związku Strzeleckiego Oddział Buczkowice z powodu tego, iż związek ten zamiast służyć narodowi, służy B. B. W. R., który jest wrogiem klasy pracującej.

Kubica Władysław.

Kasa pośmiertna.

45 i 46 wypadek śmierci.

Podamy członkom do wiadomości, że nasi członkowie Ronge Franciszek, zamieszkały Bielsko, Szkolna 7 — 5 października w 66-tym i Parzyk Wilhelm, zamieszkały Bielsko, Zielona 1 13 października w 45-tym roku życia zmarli. Cześć ich pamięci!

Uprasza się członków o regularne płacenie wkładek, żeby skorbnikowi umożliwić wypłacanie zasiłku pośmiertnego. Zasiłek pośmiertny wynosi w czwartym kwartale 560 zł.

49 znaczek jest do zapłacenia. Zarząd.

Na fundusz wyborczy.

Mrozik Mieczysław złożył na fundusz wyborczy zł. 3.50, tow. Wawok, tkacz firmy Plutzar Brüll złożył na fundusz wyborczy zł. 5, Krysta Józef, Biała zł. 2, urzędnik N. 20 zł., Kamiński Józef z Dankowic składa na fundusz wyborczy 5 zł. i wzywa do złożenia odpowiedniej kwoty tow. Marcincyka Antoniego.

Zgromadzenie publiczne w Hałcnowie złożyło zł. 20.18.

Pisarzowice T. U. R. — 5 zł.

Sekcja Zw. Masarskiego zł. 12.—.

Sekcja Piekarzy zł. 18.—.

Z Sądu Okręgowego — już po przełamaniu numeru — otrzymaliśmy zatwierdzenie konfiskaty poprzedniego numeru. Umieścimy je w numerze następnym. Redakcja.

Ogłoszenia.

Zegarmistrz i jubiler

Największy wybór!

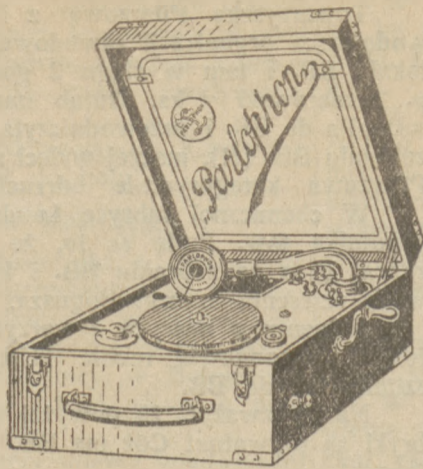
Najniższe źródło zakupów!

J. HASS

Bielsko, ul. Blichowa 13.

Ostatnie nowości
nagrane
na płytach
marki
„Parlophon“
oraz
oryginalne
aparaty
„Parlophon“
szafkowe
i kuferkowe
poleca

R. SCHRECKINGER
Biała, ul. 11. Listopada 28. Tel. 2806.

Prawie to, czego szukacie!

znajdziecie w wielkim wyborze na

Podarunki

jak precyzyjne zegarki (Doxa, Omega, Zenit)
14karat. pierścionki, bransoletki, zegary pendułowe — towary double

tylko w solidnej znanej ludowi firmie

Hugon Huppert

zegarmistrz i jubiler

sąd. zaprzysiężony rzeczoznawca

Biała, ul. 11-go listopada 28.

50.000.000
PAR
NOSZONYCH
w EUROPIE
JEST GWARANCJA
ICH DOBROCI

РЕЗИНОТРУСТ

Czy chcesz się uwolnić nieszkodliwą drogą od

ARTRETYZMU

Reumatyzmu, ischiasu i bólu krzyża?

Reumatyzm jest straszem wszędzie rozpowszechnionym cierpieniem, które nie oszczędza ani biednych, ani bogatych i znajduje ofiary zarówno w chacie jak i w pałacu. Formy, w jakich się to cierpienie przejawia, są bardzo różnorodne i często bywa, że choroba zupełnie inaczej określona, okazuje się później niczem innym, jak

Reumatyzmem.

Czasem są to bóle w członkach i stawach, czasem opuchnięcie członków, zniekształcenia rąk i nóg, drganie, kłócie, darcie w różnych częściach ciała, czasem nawet osłabienie wzroku jest skutkiem reumatyzmu i artretyzmu. Równie różnorodne jak forma tego cierpienia są środki lecznicze, różne mikstury, maści, lekarstwa i t. p., które się przeciw tej chorobie stosuje. Większa część tych środków nie jest wogóle w stanie wyleczyć, może tylko przynieść chwilową ulgę.

To co tutaj polecamy jest zupełnie niewinnym środkiem źródłano-leczniczym,
który już wielu cierpiącym dopomógł.

Nasza kuracja jest znakomitą i działa szybko nawet w wypadkach
choroby chronicznej, zastarzałej.

Ażeby zyskać jeszcze więcej zwolenników, postanowiliśmy sobie każdemu, kto do nas napisze postać pouczającą broszurkę o kuracji źródłano-leczniczej

zupełnie darmo

Kto zatem cierpi i pragnie się od bólów uwolnić, niech napisze, nie zwlekając, dziś jeszcze.

August Märzke, Berlin—Wilmerdorf, Bruchsalerstrasse 5. Oddział 129.

